

Nikolaj Vasiljevič Gogolj : Plašč in druge novele

Bil je zadnji teden v mesecu, teden v katerem ponavadi pripravim čtivo. Toda tokrat sem imel težjo nalogo, saj sem moral pripraviti še čtivo za prejšnji mesec, ki sem ga bil takrat "pozabil". V roke mi je poleg Jurčičevega Desetega brata prišla še čisto nova izdaja zbirke Gogojevih novel z naslovom Plašč in druge novele. Izbral sem jo bil zato, ker sem bil z novelo Plašč že seznanjen, kar mi je prihranilo nekaj časa. Poleg Plašča, ki sem ga zdaj preskočil, je knjižica vsebovala še tri druge novele. Prva je nosila naslov Portret. Zgrajena je iz dveh delov, katerih zgodbi se vrtita okoli portreta nekega slikarja, ki je upodobil obraz vaškega oderuha. To ni bila čisto vsakdanja slika, saj je vsem lastnikom prinašala nesrečo. Konča se skrivnostno - pistelj prepusti bralcu, da si sam ustvari zaključek.

Novela z naslovom Nevski prospekt me je poleg Plašča najbolj pritegnila k branju. Pisatelj spretno poveže usodi dveh "zapeljivcev" in ju zaokroži v celoto. Eden je slikar (Zanimivo je kako so si osebe in dejanja novel med seboj podobni. Že v prejšnji noveli je namreč imel glavno vlogo slikar. Morda je le to le naključje ali pa je na njegovo pisanje vplivalo poznanstvo s kakšnim slikarjem. Še bolj pa zbode v oči prizor v katerem si hočeta dva pijana obrtnika odrezati nosove, kar je glavni motiv v naslednji noveli.) , ki je plahega značaja in boječe sledi svoji ljubezni, medtem ko je drugi poročnik in deluje pri zapeljevanju zelo samozavestno. Za oba se pustolovščina nesrečno konča. Sicer pa to najbolje opiše pisatelj: "Enemu je usoda darovala krasne konje, on pa se mirno vozi z njimi in sploh ne opazi kako čudovite živali ima. Drugi, ki mu srce gori v strasti do konj, pa ceplja peš in se zadovolji zgolj s tem, da tleskne z jezikom, ko vodijo mimo njega dirkalnega konja. Eden ima imenitnega kuharja, želedec pa na žalost tako majhen, da več kot dva koščka ne more pogoltniti. Drugi ima usta velika kot lokasti vhod glavnega štaba, toda - gorje - zadovoljiti se mora z nekakšnim nemškimi obedom iz krompirja." V tej noveli je Gogolj res dodobra opisal takratni Nevski prospekt. Na začetku ga je opisoval kot raj na zemlji, kasneje pa ga predstavi kot laž in prevaro. Všeč mi je bilo tudi, da je v zgodbo neposredno vnesel svoje mišljenje. Iz opisa Nevskega prospekta lahko prepoznamo avtorjev odnos do življenja, ki je najprej bleščeče in srečno, dokler oseba ne spozna, da je vse le laž in prevara. Tega nisem prebral v spremni besedi (v njej je bila opisana le novela Plašč), zato je to moja izvirna interpretacija te novele in je lahko napačna. Iz vsebine in že tudi iz zgornjega odlomka se da razbrati, da njemu, kakor tudi glavnima junakoma usoda ni namenila sreče.

Naslednja novela z naslovom Nos mi je povsem skazila dober vtis, ki so mi ga pustile prejšnje. Je polna nesmislov, ko opisuje nekega majorja, ki je bil "izgubil" nos??? Nos se sprehaja sam po mestu v obleki dvornega svetnika, medtem ko ga major zasleduje, hodi na policijo, daje oglase v časopis, v katerih prosi, da naj mu ga, če ga kdo vidi, pripelje domov??? Skratka popolna zmešnjava, katere tudi konec ne razčisti. Nos je nazadnje le na svojem mestu, bralec pa naj sam razreši, kako se je vse to sploh lahko zgodilo. Edina možna razlaga je, da se je možakarju sanjalo in je bil nos na pravem mestu, ko se je zbudil. Vendar to ovrže dejstvo, da je njegov brivec našel njegov nos v svojem

kruhu in se ga hotel znebiti, misleč da mu ga je bil v pijanosti odrezal. Je mogoče, da se je obema sanjalo enako?